

V Praze dne 14. 8. 2015
Č.j.: 869/15

Stanovisko Komise pro hodnocení dopadů regulace

k Návrhu věcného záměru zákona o odškodnění protiprávně sterilizovaných osob

I. Úvod:

V souladu s Plánem legislativních prací na rok 2015 předkládá ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu vládě k projednání návrh věcného záměru zákona o odškodnění protiprávně sterilizovaných osob.

II. Připomínky a návrhy změn:

Problém a návrh řešení

V analýze problému v popisu existujícího právního stavu podává předkladatel velmi kompetentní informaci, doplněnou souhrnným právním rozbohem včetně rozsáhlé citace soudních rozhodnutí.

Podrobně je kriticky rozebrán mechanismus uplatnění nároku za způsobenou újmu a jeho nedostatky. Dotčené subjekty jsou popsány. **Zcela však chybí alespoň náznak kvantitativní dimenze problému - tedy počet osob, s jejichž odškodněním je nutno počítat.**

Navrhovaná právní úprava počítá s odškodněním všech osob, které byly protiprávně sterilizovány na území České republiky mezi 1. 7. 1966 a 31. 3. 2012. Za protiprávní pak zákon považuje zejména sterilizace, k nimž osoba nedala informovaný souhlas. Druhou skupinou oprávněných by pak byly osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům, nebo jejichž způsobilost k právním úkonům byla omezena, osoby, které trpěly duševní nemocí a osoby, které byly v době zákroku nezletilé, jimž byla provedena sterilizace na základě souhlasu jejich zákonného zástupce nebo kolizního opatrovníka.

Komise doporučuje strukturovat kvantitativní data k rozsahu problému (počet osob) dle výše uvedených skupin.

Předkladatel pracuje s dvěma variantami (nulová variant - současný stav a varianta 1 - navrhované řešení). **Komise doporučuje, aby předkladatel podrobněji vysvětlil či zdůvodnil, proč s jinými variantami nepracoval.**

Náklady a přínosy

Oprávněným osobám dle tohoto zákona by byla přiznána paušální částka odškodnění ve výši 300.000 Kč a náhrada nákladů refertilizační operace či umělého oplodnění.

Předkladatel tuto částku zdůvodnil, zcela však **chybí odhad celkových nároků**. Komise varuje předkladatele, že se tak stát může dostat do legislativní pasti - zákonným předpisem stanoví mandatorní výdaje, o jejichž celkové výši nemá dostatečné informace.

Vyhodnocení fungování navrhované úpravy - přezkum účinnosti regulace

Komise doporučuje, aby předkladatel v příslušné části Závěrečné zprávy podrobněji definoval mechanismus přezkumu účinnosti regulace.

III. Závěr:

Komise pro hodnocení dopadů regulace požaduje zapracování výše uvedených připomínek do Závěrečné zprávy. Po zapracování připomínek může Komise zprávu přijmout.

Vypracoval: doc. Ing. Daniel Münich, Ph.D.

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc., v. r.
předsedkyně komise